

Zał. nr 1

Ref.: Nim skołatana głowę złoży
Na poduszczech ciepłych marzeń
Modli się w maju, z wiosną w parze
Pielgrzym pokoju, wędrowiec Boży...

1. Za serca spokój i za pokój /x2
Pokój – to znaczy nie być głodnym
Pokój – to umieranie godne
Pokój – to uszanować inność
Pokój – to dziecięca niewinność
2. Za serca spokój i za pokój /x2
Pokój – to znaczy randka w maju
Pokój – to poznać inne kraje
Pokój – to serca uładzenie
Pokój – to z bratem pogodzenie
3. Za serca spokój i za pokój /x2
Pokój – to dom gdzie słycać śmiechy
Pokój – to wybaczenie grzechu
Pokój – to wyleczenie duszy
Pokój – to mur co da się skruszyć
Za serca spokój i za pokój /x2
4. Za serca spokój i za pokój /x2
Pokój – to uścisk obcych dłoni
Pokój – to w porę zgasić płomień
Pokój – to po przestworzach latać
Pokój – to stać się częścią świata
Za serca spokój i za pokój /x

Źródło: z https://www.tekstowo.pl/piosenka/piotr_rubik,litania_z_czterema_porami_roku.html [dostęp: 07.01.2024r]

Zał. nr 2

Płaszczyzny pokoju	Życie w pokoju	Sposoby osiągnięcia pokoju

Zał. nr 2

Płaszczyzny pokoju	Życie w pokoju	Sposoby osiągnięcia pokoju

Zał. nr 4

„Terroryzm (...) to planowane i zorganizowane działania pojedynczych osób lub grup, skutkujących naruszeniem istniejącego porządku prawnego, podjęte w celu wymuszenia od władz państwowych i społeczeństwa określonych zachowań i świadczeń (...). Działania te realizowane są z całą bezwzględnością, za pomocą różnych środków (przemoc fizyczna, użycie broni i ładunków wybuchowych), w celu nadania im rozgłosu i celowego wytworzenia lęku w społeczeństwie”.

Źródło: <https://www.unic.un.org.pl/terroryzm/definicje.php>

Zał. nr 5 - Grupa I

Gandhi, który otrzymał przydomek Mahatma, czyli Wielki Duchem (1869–1948), był indyjskim przywódcą narodu. Żył w czasach, gdy Indie stanowiły brytyjską kolonię, w której Hindusów traktowano jak ludzi drugiej kategorii.

Gandhi początkowo pracował jako adwokat w Bombaju. W 1893 r. wyjechał do Afryki Południowej. Tam zainteresował się obroną praw Hindusów i opracował metodę biernego oporu, która opierała się na trzech normach moralnych:

- a) niewyrządzaniu zła i powszechnej życzliwości nawet wobec wrogów,
- b) życiu w prawdzie,
- c) ascezie prowadzącej do opanowania ciała przez ducha.

Gandhi po powrocie do Indii w 1915 r. kierował kampanią na rzecz praw robotników i chłopów, bojkotu towarów angielskich i zachodniego sposobu ubierania się. Działania te przyniosły mu sławę i przywództwo w Indyjskim Kongresie Narodowym. Za swoją działalność był wielokrotnie aresztowany i więziony przez Brytyjczyków.

W 1930 r. zorganizował tzw. marsz protestu, którego celem było wydobycie z morza soli, co stanowiło symbol złamania monopolu Brytyjczyków na jej produkcję.

Gandhi przekształcił Kongres w potężną partię polityczną. W kwestiach społecznych kładł nacisk na prostotę i poczucie wzajemnej więzi, charakterystyczne dla wsi indyjskiej. Był uczestnikiem negocjacji niepodległościowych, w wyniku których 15 sierpnia 1947 r. został ogłoszony akt niepodległości Indii. W tym dniu Indie przestały być kolonią brytyjską.

Gandhi został zastrzelony 30 stycznia 1948 r. w Delhi przez hinduskiego fanatyka.

(oprac. na podst.: Gandhi Mohandas Karamchand, pl.wikipedia.org,

1. Jakimi metodami Mahatma Gandhi przyczynił się do uzyskania przez Indie niepodległości?
2. Dlaczego prowadził Indie do wolności metodami pokojowymi?

Zał. nr 6 - Grupa II

Martin Luther King (1929–1968) był pastorem i politykiem. Żył w czasach walki ludności murzyńskiej z segregacją rasową w Ameryce. W latach 1955–1956 rozpoczął działalność publiczną, przewodząc bojkotowi autobusów miejskich w Montgomery przez ludność afroamerykańską.

Martin Luther King, przemawiając do zebranego tłumu, powiedział: „Nie nawołujemy tutaj do przemocy. Wzniesiliśmy się ponad to. Chcę, aby całe Montgomery i cały nasz naród wiedzieli, że jesteśmy chrześcijanami. Jediną bronią, jaką mamy dziś w ręku, jest protest”.

Wkrótce potem stał się liderem ogólnokrajowego ruchu walki o równouprawnienie rasowe i prawa obywatelskie. Stosował taktykę biernego oporu. Po wystąpieniach w Birmingham w Alabamie w 1963 r. doprowadził do zaangażowania się administracji Kennedy’ego w obronę praw obywatelskich ludności afroamerykańskiej.

W roku 1963 prowadził marsz na Waszyngton, w którym brało udział 250 tys. osób białych i czarnych. W roku następnym otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla. W 1966 r. podjął nieudaną próbę likwidacji slumsów w Chicago. Był przeciwnikiem wojny w Wietnamie

Został zastrzelony w Memphis, a jego śmierć stała się symbolem walki o równość i prawa człowieka.

(oprac. na podstawie: King Martin Luther, pl.wikipedia.org)

)

1. Jakimi metodami Martin Luther King walczył o prawa ludności murzyńskiej w Ameryce?
2. Dlaczego dążył do uzyskania praw obywatelskich bez przemocy?

Zał. nr 7 - Grupa III

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” przyczynił się do obalenia rządów komunistycznych w Polsce. Powstał w sierpniu–wrześniu 1980 r. z powodu niezadowolenia społeczeństwa pogarszającą się sytuacją ekonomiczną oraz sposobem sprawowania władzy przez rządy komunistyczne (cenzura, szykanowanie i więzienie przeciwników...).

Strajki zapoczątkowane w lipcu 1980 r. na Lubelszczyźnie rozwinęły się w protesty ogólnopolskie. Zmuszone do rozmów władze państwowe zalegalizowały utworzenie niezależnego związku zawodowego. Związek domagał się powszechnego prawa do pracy, jasnego podziału kompetencji organów państwa, demokratyzacji życia publicznego, doboru kadr kierowniczych według kwalifikacji oraz rozwiązywania wszelkich spraw spornych na drodze dialogu. NSZZ „Solidarność” został zdelegalizowany po ogłoszeniu stanu wojennego (13 grudnia 1981), a jego członków aresztowano i internowano.

W roku 1988 kolejne strajki doprowadziły władze komunistyczne do rozmów ze Związkiem. Uzgodniono wówczas warunki konferencji Okrągłego Stołu. W wyniku jej ustaleń w kwietniu 1989 r. NSZZ „Solidarność” ponownie zarejestrowano, a po wyborach parlamentarnych z 4 czerwca 1989 r. powstał w Polsce pierwszy niekomunistyczny rząd.

(opracowano na podstawie: Solidarność NSZZ, pl.wikipedia.org)

1. Jakimi metodami NSZZ „Solidarność” walczyła z władzą o prawa pracowników?
2. Dlaczego nie sięgano do odwetu i przemocy?

Zał. nr 8 - Grupa IV

Aksamitna rewolucja 1989 w Czechosłowacji doprowadziła do obalenia rządów komunistycznych w tym kraju. Pod wpływem sytuacji w krajach sąsiednich, głównie w Polsce i na Węgrzech, od początku 1989 r. dochodziło w Czechosłowacji do antyrządowych i antypartyjnych manifestacji, na które władze odpowiadały represjami.

Kolejne fale masowych demonstracji miały miejsce w październiku i listopadzie. 17 listopada władze zezwoliły na zorganizowanie manifestacji ku czci studenta z Pragi zamordowanego 1939 r. przez Niemców. Legalne zgromadzenie przekształciło się w wielką antykomunistyczną demonstrację. Zapoczątkowała ona 12-dniowy okres nieustannych manifestacji w całym kraju.

Na wiecach zakładano demokratyczne ruchy społeczne. 21 listopada premier zakazał siłom policyjnym dalszego tłumienia demonstracji i obiecał podjęcie rozmów z opozycją.

24 listopada kierownictwo partii komunistycznej podało się do dymisji. Po czerech dniach premier zapowiedział utworzenie nowego rządu z udziałem demokratycznej opozycji oraz dymisję prezydenta.

Rozpoczął się proces likwidacji struktur państwa komunistycznego. W grudniu wybrano pierwszego niekomunistycznego prezydenta i premiera.

(opracowano na podstawie: Aksamitna Rewolucja, pl.wikipedia.org)

1. Jakie działania doprowadziły do obalenia władzy komunistycznej w Czechosłowacji?
2. Dlaczego zaprzestano tłumienia demonstracji przy użyciu siły?

Zał. nr 9 - Grupa I

„Modlitwa o pokój (...) jest (...) sercem usiłowań zmierzających do budowania pokoju w porządku, w sprawiedliwości i wolności”. „Rodziny, grupy, państwa, cała wspólnota międzynarodowa muszą się otworzyć na przebaczenie, aby (...) przewyciężyć pokusę wyłączenia drugich, nie dając im możliwości odwołania.

Umiejętność wybaczenia jest podstawą każdego projektu bardziej sprawiedliwego i solidarnego społeczeństwa”.

(Jan Paweł II, Nie ma pokoju bez sprawiedliwości...)

1. Co jest konieczne do budowania pokoju?
2. Co jest podstawą budowania sprawiedliwego i solidarnego społeczeństwa?

Zał. nr 10 - Grupa II

„Ciągłe uciekanie się do aktów terrorystycznych lub wojennych, które pogarszają sytuację wszystkich i zaciemniają perspektywy, musi wreszcie ustąpić miejsca negocjacom, które zdołają rozwiązać problem”.

(Jan Paweł II, Nie ma pokoju bez sprawiedliwości...)

1. Jakie działania pomagają rozwiązać problemy i unikać zagrożenia wojną?

Zał. nr 11 - Grupa III

„Współpraca międzynarodowa w walce z działalnością terrorystyczną winna też obejmować szczególne wysiłki polityczne, dyplomatyczne i ekonomiczne, ażeby z odwagą i determinacją rozwiązywać ewentualne sytuacje ucisku i izolacji, które mogą prowokować powstawanie programów terrorystycznych”.

(Jan Paweł II, Nie ma pokoju bez sprawiedliwości...)

1. Jakie działania w dążeniu do pokoju powinny podjąć różne narody?

Załącznik nr 12 - Grupa IV

„Z głębi serca płynie życzenie, aby Wspólnota Międzynarodowa potrafiła zdobyć się na odwagę i mądrość, by w sposób przekonujący i zgodny powrócić do kwestii rozbrojenia, konkretnie wprowadzając w życie prawo każdego człowieka i każdego narodu do pokoju”.

(Benedykt XVI, Pokój w prawdzie).

1. Co może pomóc we wprowadzaniu w życie prawa do pokoju?